

רע"פ 2139/16 - שלומי אברמס נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2139/16

לפני:
המבקש:
כבוד השופט א' שהם
שלומי אברמס

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, בעפ"ג 8994-09-15, מיום 9.2.2016, שניתן על ידי כב' השופטים ר' כרמל; כ' מוסק; ו-ש' רנר

בשם המבקש: עו"ד דוד ברהום

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים ר' כרמל; כ' מוסק; ו-ש' רנר), בעפ"ג 8994-09-15, מיום 9.2.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ד' כהן-לקח), בת"פ 60476-05-13, מיום 21.6.2015.

בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת עליו. בהחלטתי מיום 15.3.2016, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

2. ביום 27.4.2014, הורשע המבקש, על בסיס הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13, בקשר עם סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); ובשתי עבירות של תיווך בסם מסוכן, לפי סעיף 14, בקשר עם סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים. מעובדות כתב האישום המתוקן, אשר הוגש נגד המבקש ונגד שלושה נאשמים נוספים, עולה, כי בתקופה שבין חודש ספטמבר 2012 ועד לחודש דצמבר 2013, ביצעו המבקש ויתר הנאשמים, במספר הזדמנויות, עבירות של סחר ותיווך בסמים מסוכנים, עת שפעל אותה עת סוכן סמוי מטעם המשטרה, במטרה לבצע עמם עסקאות מבוקרות.

להלן יפורטו בקצרה שלושת האישומים המיוחסים למבקש בכתב האישום המתוקן: על פי האישום הראשון, ביום 23.9.2012 מכר המבקש, יחד עם סמיר סלמן (להלן: הנאשם השני) ואדם נוסף, סם מסוג חשיש במשקל 90.11 גרם ברוטו לשוטר סמוי (להלן: השוטר), תמורת 2,200 ₪. לפי האישום השני, ביום 2.10.2012 שימש המבקש כמתווך בין השוטר לבין הנאשם השני, כאשר ביצע את התיאום הטלפוני לעסקה במסגרתה מכר הנאשם השני סם מסוג חשיש במשקל 96.33 גרם ברוטו, תמורת 2,200 ₪. באישום השלישי (האישום הרביעי בכתב האישום), נטען כי ביום 24.10.2012 מכר מחמד חג'ה (להלן: הנאשם השלישי) לשוטר סם מסוג חשיש במשקל 98.49 גרם ברוטו, בתמורה ל-2,200 ₪, בתיווכו של המבקש.

3. ביום 23.11.2014, הוגש לבית משפט השלום תסקיר שירות המבחן (להלן: התסקיר), בעניינו של המבקש. בתסקיר פורטו נסיבותיו האישיות של המבקש, ובין היתר נכתב, כי המבקש הינו בן 22, רווק, מתגורר בבית אמו בירושלים ועובד בפיצרייה. מקורות חייו עולה, כי המבקש למד במסגרות חינוך חרדיות, לא התגייס לצבא עקב אי התאמה, ובתקופה האחרונה השלים 12 שנות לימוד ובגרות חלקית בסיוע פרויקט 'הילה'. עובדת היחידה לקידום נוער שליוותה את המבקש תיארה בפני שירות המבחן את התהליך הטיפולי שהלה עבר, בדגש על יצירת קשרים עם בני משפחתו ועם בת זוג קבועה. המבקש דיווח על שימוש ספוראדי בסמים למשך לתקופה קצרה, וטענתו כי כיום נמנע משימוש בסמים, אוששה באמצעות בדיקות לאיתור שרידי סם שמסר לשירות המבחן. עוד נכתב בתסקיר, כי המבקש נעדר הרשעות קודמות, וכי בשנת 2013 הלה הואשם בעבירת גניבה, והוטלה עליו התחייבות להימנע מביצוע עבירה. ביחס לעבירות המתוארות בתיק הנוכחי, הדגיש המבקש כי לא קיבל כל תמורה בעבור הסמים שנמכרו לשוטר, וכשהבין כי מדובר "במעשה לא חוקי וחמור", סירב להמשיך ולהיענות לניסיונות השוטר להמשיך עמו את הקשר, ואף העתיק את מקום מגוריו והחליף את מספר הטלפון הנייד שלו. שירות המבחן ציין, כי התערותו של המבקש בחברה שולית, על רקע קשייו הרגשיים והצורך בהשתייכות חברתית, עלולים להעיד על סיכון להישנות העבירות. יחד עם זאת, צוין כי תקופת מעצרו של המבקש, שבמהלכה חזר לנהל אורח חיים תקין, השלים את לימודיו ועבד במסגרת תעסוקתית, מעידה על מוטיבציה לחזור לניהול חיים נורמטיביים ועל סיכון נמוך להישנות העבירות. לאור דברים אלו, המליץ שירות המבחן להטיל על המבקש עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, וכן צו מבחן פיקוחי.

4. ביום 21.6.2015, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום. לצורך קביעת מתחמי הענישה, נתן בית המשפט את דעתו ל"חומרה הרבה הגלומה במעשיהם של העוסקים בשרשרת הפצת הסם", ועל הצורך בהשתת ענישה מחמירה על הנוטלים בה חלק למען רווח כספי. בית המשפט התייחס לנסיבות ביצוע העבירות, המצביעות על סחר ותיווך של חשיש במשקל משמעותי, בשיתוף עם אחרים, בשלושה מקרים שונים, על רקע היכרות מוקדמת, תוך תיאום מראש, כאשר התמורה לא שולמה לידי של המבקש. בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, קבע בית משפט השלום כי בהתאם ל"מבחן הצורני-עובדתי" (לפיו עסקינן במספר אירועים), מתחם העונש ההולם בגין כל עבירת סחר בה הורשע המבקש, נע בין

מספר חודשים בודד ל-18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. מתחם העונש ההולם בגין עבירת התיווך בה הורשע המבקש, הועמד על מאסר קצר עד 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בהתאם למבחן ה"קשר ההדוק", לפיו עסקינן באירוע אחד הכולל מספר מעשים, נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המבקש נע בין 8 ל-27 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

לצורך קביעת העונש ההולם, נדרש בית המשפט לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ובין היתר, לתסקיר המבחן החיובי שהוגש בעניינו של המבקש; להשקעתו בלימודים מאז ביצוע העבירות; לכך שבעברו אי-הרשעה קודמת בעבירה שאינה קשורה בסמים; וכן לקשיים הניכרים שחוו המבקש והנאשמים האחרים לאורך חייהם. בית המשפט זקף לחובת המבקש את חומרת העבירות בהן הורשע, ועמד על הצורך בהרתעה מפני ביצוע. על בסיס שיקולים אלו, ושיקולים נוספים שנמנו בגזר הדין, נקבע כי יש למקם את עונשו של המבקש "ברף התחתון של מתחמי הענישה ההולמת", וגזר עליו את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו; 7 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך שנתיים מיום שחרורו, כל עבירת סמים מסוג פשע; ו-3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, בתוך שנתיים מיום שחרורו, כל עבירת סמים מסוג עוון.

5. על גזר דינו של בית משפט השלום, הגיש המבקש ערעור לבית המשפט המחוזי, אשר נידון במאוחד עם ערעורם של שני הנאשמים האחרים. בית המשפט דחה את טענתו של המבקש, כי יש לאמץ את המלצות שירות המבחן בעניינו ולהקל בעונשו, בציינו כי המלחמה בנגע הסמים מחייבת ענישה מוחשית והרתעתית, "הגוברת על האינטרס השיקומי של העבריין". בית המשפט המחוזי הוסיף, כי "העונשים שקבע בית משפט קמא מגשימים מטרות אלה, תוך שהם משקפים את השוני הקיים בין המערערים", אך מצא כי יש להפחית את עונשו של הנאשם השני מ-20 ל-15 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

הבקשה לרשות ערעור

6. ביום 13.5.2016, הוגשה בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בבקשת רשות הערעור עותר המבקש להמיר את עונש המאסר לריצוי בפועל אשר הושת עליו למאסר בדרך של עבודות שירות, בצירוף צו מבחן. לגישתו, "יש מקום להתערב בפסק הדין כדי למנוע עיוות דין", ולעודד את המבקש להמשיך בדרכו החיובית. המבקש טוען, כי הוא ביצע את עבירות הסמים מול סוכן סמוי, במהלך תקופה קצרה, על רקע היכרות משותפת בחדר כושר, וזו מעורבותו הראשונה בעסקאות סמים, בבחינת "חריג בנוף חיו". לאור האמור, גורס המבקש, כי בהתחשב בנסיבות חיו כפי שתוארו בתסקיר המבחן ובבקשתו, ובשיקולים נוספים לקולה אשר יש לתת עליהם את הדעת, "אין הכרח במאסר בפועל מאחורי סורג וברח לצורך הגשמת מטרות הענישה" בעניינו.

דין והכרעה

7. הלכה מקדמת דנא היא, כי בקשות לרשות ערעור תתקבלנה במשורה, במקרים בהם עולה שאלה משפטית עקרונית אשר חורגת מעניינם של הצדדים הישירים להליך; או כאשר קיים חשש לאי צדק מהותי או לעיוות דין קיצוני בעניינו של המבקש (רע"פ 3864/16 בן דוד נ' מדינת ישראל (17.5.2016); רע"פ 3841/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (16.5.2016); רע"פ 3612/16 אסור נ' מדינת ישראל (15.5.2016)). כאשר הבקשה מוגשת לעניין חומרת העונש, תינתן רשות לערער רק מקום בו העונש חורג, באורח קיצוני, ממדיניות הענישה הנהוגת במקרים דומים (רע"פ 3598/16 דעדוש נ' מדינת ישראל- רשות ההגירה (8.5.2016); רע"פ 3555/16 סברי נ' מדינת ישראל (4.5.2016);

רע"פ 3471/16 נעמאן נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה-מחוז צפון, חיפה (3.5.2016)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה הללו, ואשר על כן – דינה להידחות.

8. למעלה מן הצורך, אוסיף כי גם לגופו של עניין לא מצאתי מקום להתערב בעונש שנקבע על ידי בית משפט השלום ואושר על ידי בית המשפט המחוזי. הערכאות הקודמות התחשבו, כדבעי, בכל השיקולים לקולה, אשר מונה המבקש בבקשתו, ובכללם תהליך השיקום המוצלח שהלה מצוי בו. העונש שנגזר על המבקש הינו עונש ראוי ומאוזן, ובנסיבות דנן אין כל הצדקה לדון בטענות הקשורות בו בפעם השלישית.

9. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

10. לפיכך, מתבטלת בזאת החלטתי, מיום 15.3.2016, בנוגע לעיכוב ביצוע העונש. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 12.6.2016, עד לשעה 10:00, בימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י' באייר התשע"ו (18.5.2016).

ש ו פ ט